

Ombres del feixisme

La cartellera presenta aquests dies una estranya coincidència: sovintegen les peces en què es fa referència al feixisme, inspirant-se en festivals. Si fa uns mesos ja vam comentar la necessitat de qüestionar la gran història (Ara aquest *hISTORIA* de Jan Vilanova està prorrogant fins al 29 de gener a l'Espai Lliure), ens espetega al front capítols d'incòmoda memòria.

'La nit de Helver'

La direcció aposta per la contundència de la història quan seria molt més profund si s'indagués en els matisos sobre les contradiccions del personatge femení. Tal i com el presenta ara Alba Florejachs és pla, li falta una construcció interior que doti de tridimensionalitat les seves emocions. Pel que fa al paper de Sergi Torrecilla, compleix molt bé amb la simplicitat del seu personatge. Aquesta il·luminació i aquest espai sonor del 0 al 100, del blanc al negre, és molt més coherent amb el món de premi i càstig d'aquest deficient mental, el que torna a casa just després d'increpar uns veïns del barri, "els carronyosos". La pregunta que cal fer-se és on hi ha el conflicte principal: en l'error del nen o en la decisió ressentida d'aquesta mare que el cuida.

'Una casa a l'Est'

El Col·lectiu La Santa presenta una història singular: uns fills proven de vendre la casa dels seus pares de Romania (en cap moment se cita el país, però sí que es percep que es parla d'un país de l'Europa de l'Est). En aquest viatge forçat hi ha dues voluntats contraposades (la de la filla, de saber; i la del fill, de resoldre i oblidar). Aquelles parets guarden una història que s'anirà desvelant en alguns viatges a l'arxiu dels expedients que la repressió va redactar (a partir de delators inesperats) per esclarir tota capacitat de revolta dels ciutadans. Lòbra disposa d'una estructura suggeridora, que obliga els actors a anar saltant de personatge. Sense que trontolli el codi, potser falta una major concreció en la interpretació dels papers protagonistes. Probablement, les funcions els donaran també major seguretat en les rèpliques i la credibilitat dels personatges anirà creixent. De moment, es pot celebrar una dramaturgia intel·ligent, una peça que des de la misèria, la gana i la por reclama un aire de llibertat

LA NIT DE HELVER

Inqmar Villqist

Lloc i dia: 2 de desembre 2015 (fins avui) a l'Àtic del Tantarantana).

UNA CASA A L'EST

Col·lectiu Las Santas

Lloc i dia: 8 de gener (fins al 29) als Baixos del Tantarantana.

DAVANT LA JUBILACIÓ

Thomas Bernhard

Lloc i dia: 13 de gener (fins al 5 de febrer) al Lliure de Gràcia.

LA CONFERÈNCIA DE WANNSEE

F. Nuckolls, V. Cepek i P. Bsonek

Lloc i dia: 18 de gener (fins al 5 de febrer) a la Casa de la Seda de Barcelona.

amb uns girs que, tot i que previsibles, el públic agraeix fins a emocionar-se.

'Davant la jubilació'

El director Krystian Lupa fa la seva primera producció amb repartiment integrat català. Disposa de tres grans espases: Pep Cruz, Marta Angelat i Mercè Arànega. Bernhard sap que la forma més cruel d'expressar la impunitat és planxant la toga del germà, president de l'Audiència i excap en funcions d'un camp de concentració nazi. A l'escena d'intimitat, a la germana gran amb unes opinions flagrants (que encenen la incredulitat del públic) li respon el silenci de la germana petita, sempre a la seva

cadira de rodes i que es mossega la llengua de tot allò que ha après llegint i escoltant. Pateix la mateixa indignació que els espectadors. Pateix en silenci la contrarietat de viure amb qui la protegeix i alhora la fustiga com a responsable de tots els mals. Al Lliure, la densitat es pot mossegar. El quietisme de Lupa arriba a fer endarrerir la imatge del mirall del menjador: les imatges que captura arriben amb retard. A l'estrena, certament es feia difícil sentir bé les rèpliques (sovint dites en un xiuxiueig) a la majoria dels espectadors.

'La conferència de Wannsee'

En aquesta reunió es va acordar com es resoldria la solució final jueva. Un eufemisme que pretenia amagar un extermini en tota regla. La Casa de la Seda és un espai idoni però el públic connectaria millor si les butaques encerclassin el perímetre. També és una dificultat afegida no poder construir personatges amb contradiccions. Perquè l'acta recull el teòric entusiasme per emprendre aquella acció que posaria fi al que ells deien que era el seu principal enemic: els jueus. Lòbra és necessària i cal celebrar el risc de disposar d'un ampli repartiment però li falta que, a la contundència de la situació, li correspongui una emoció i una controvèrsia major: no és suficient identificar-los com a dimonis, sinó que cal veure fins a quin punt la població en va ser responsable. Fins a quin punt el públic d'avui és responsable (per omissió, potser) de l'auge d'un feixisme populista i desvergonyit a l'Europa del segle XXI. *